

Khi du lịch ở Cairo tôi gặp một thanh niên người Đức cùng một khách sạn, cùng người uống cà phê trong một quán vắng vẻ. Vì lý do xã giao bắt buộc, hai người phải chào hỏi nhau, và sau vài câu chuyện vãn, một câu hỏi tự nhiên là: “Anh là người nào ở đây?”

Khi biết quê quán anh ta là thành phố Hannover, Đức quốc gia, tôi hỏi thăm anh có biết về ngôi chùa Việt Nam nơi tôi đang sống đó không? Anh biết tôi đang, nhưng anh chưa có dịp thăm chùa vì đã đi làm việc ở Berlin lâu. Khi nghe tôi từ California sang đây và là người Việt Nam, anh thú nhận chưa đi thăm Việt Nam bao giờ. Nhưng anh hỏi tôi ngay một câu: “Tôi sao người lại nói đến chuyện người như vậy? Chẳng phải thôi mà?”

Tôi phải nghĩ mấy giây mới hiểu câu hỏi của anh. Có một bên tin cũ mấy tuần trước về cảnh lụt lội ở Hà Nội, đã đăng trên báo Người Việt trước khi tôi rời California! Nhưng không thể ngờ người người khác họ cũng chú ý đến tin đó; đến nỗi một người Đức từ tu viện, đang đi công tác ở Ai Cập, mà lại quan tâm đến tin mưa và lụt ở Hà Nội như vậy! Quả thật là bất ngờ! Chắc lâu lắm báo chí người họ mới có một tin quan trọng về người Việt Nam đáng kể, và anh ta muốn tỏ ra có chú ý đến người Việt Nam nên mới hỏi thăm về chuyện này.

Là người Việt Nam thì vốn tính sĩ diện. Tôi cũng thích cho anh hiểu rằng thành phố Hà Nội được thiết kế theo hình thức kiến trúc, khi người ta có tính dân số lên cao nhất cho tới mấy trăm ngàn. Mấy năm gần đây dân số mới tăng, giờ lên tới bốn triệu người, thành ra họ thấy cảnh sát không đủ đáp ứng!

“Nhưng chết đến 55 người thì nhiều thật!” Anh bên trái nhìn tôi ý thức ngượng. Tôi công nhận chuyện này thật khó hiểu! Không thể nào bào chữa cho người mình được, tôi đánh trống lảng, quay sang hỏi anh ta từ Ai Cập đến hỏi về nghề và cái gì, chờ chờ trả lời qua chuyện Hà Nội rồi.

Làm người Việt Nam, dù ở đâu, đi đâu, mình cũng chia sẻ tình yêu quê hương xứ sở của người Việt Nam. Mình chưa kịp khoe khoang bốn ngàn năm văn hiến mà người ta đã hỏi thăm chuyện lụt lội chết người ngay ở thủ đô (số người chết 1000 năm lịch sử), thì mình cũng chia sẻ nỗi đau khổ và nỗi đau thương của mình vậy. Là người bào thì phải chịu trách nhiệm chung với nhau cả. Cũng may trong mấy ngày sắp tới đây tôi sẽ không gặp người Nhật Bản nào cả. Tôi nghĩ phải mấy người bạn tôi ở Nhật Bản, chắc họ vẫn biết những người chung quanh họ hỏi thăm về công ty PCI ở Việt Nam! Không ai nên cho rằng mình không chịu trách nhiệm nào về những chuyện đó!

Tôi cảm thấy nhọc khi nghe tin hôm qua chính phủ Nhật Bản đã chính thức thông báo cúp bớt viện trợ phát triển ODA theo lộ trình đáng kể suốt năm cho Việt Nam. Họ nói rõ, từ nay ngừng cho đến khi nào để Công Sơn Việt Nam chấp nhận họ có thể trở nên tham nhũng, hời hợt. Nghe tin đó, người Việt Nam bắt đầu phẫn nộ từ nay cũng cảm thấy nhọc nhằn. Không biết báo chí bên Đức có loan báo tin này như tin mà a lết Hà Nội hay không. Người Việt Nam khắp thế giới có thể được người ngoại quốc hỏi thăm về câu chuyện này. Một anh bạn tôi ở Zurich, Thụy Sĩ nhúng tay làm việc và tiếp xúc với người Nhật đó, không biết có người nào hỏi thăm anh chuyện này chưa? Anh giải thích ra sao?

Quý vị được giới đã biết rồi, chuyện các viên chức của công ty PCI bắt đầu ra tòa án ở Tokyo và họ khai đã nộp tiền hối lộ cho mấy quan chức công sở ở Sài Gòn trong vụ D án Xa lộ Đông Tây. Dân chúng Nhật Bản đưa tin đó trên báo chí. Vụ PMU 18 ở Hà Nội hơn hai năm trước, tiền bắt ăn cắp cũng có tiền viện trợ ODA của Nhật Bản nữa.

Dân Nhật được biết chuyện PCI hối lộ để gộp một năm nay rồi, ai được báo cũng biết tên ông Huân như Ngọc Sĩ, người đã đòi PCI rút bớt 2 triệu 6 đô la. Nhưng “Ban Chỉ đạo Trung ương Phòng chống Tham nhũng” của đảng công sở Việt Nam vẫn tuyên bố trong vụ này họ chưa thấy có gì cần thiết cả! Cái cần thiết sẽ trở nên một bài gì là cần nước chủ nhà. Họ có thấy hay không?

Một điều như là ông đi sứ Nhật Bản Mitsuo Sakaba đã công bố tin cúp viện trợ trong một cuộc họp báo, ngay trong ngày họp đầu tiên của hội nghị các nguồn cấp viện cho nước ta. Tiếng Anh gọi họ là các “đô nơ” (donors), gồm các quốc gia và các doanh nghiệp quốc tế, mỗi năm họp một lần như lần này. Các quan chức công sở Việt Nam có vẻ ngạc nhiên, không ngờ cái tin bắt cúp hàng triệu đô la viện trợ được tung ra giữa công chúng! Thật là nhọc nhằn!

Nếu khéo “ngoại giao” hơn, nghĩa là nếu muốn tránh kính trọng cho nhà một chút thôi, chính phủ Nhật có thể cho tin xấu này được tiết lộ ra theo cách khác, nhẹ nhàng và chằm chằm.

Tại sao chính phủ Nhật không thông báo cho chính phủ Nguyễn Tấn Dũng biết trước một ngày, rồi chính họ loan báo tin buồn này trước khi họp hội nghị? Sau đó, khi báo chí hỏi, ông đi sứ Nhật chỉ gượng gạo xác nhận là đã rồi. Làm như vậy sẽ giúp được điều gì, không phải riêng cho dân của đám lãnh đạo công sở tham nhũng mà cũng nên báo với một mũi cho cả dân tộc Việt

Nam 84 triáu ngái náa chá!

Công bá viác cát vián trá trác công chúng đã là mát tin làm mát mát nác chá nhà rái, nháng ông Đái sá Mitsuo Sakaba còn náng tay hán náa. Ông nói tháng lý do cúp tián là vì chính quyán cáng sán Viát Nam tham nhũng quá. Ông nói vián trá Nhát sá đác tiáp tác trá lái khi nào đáng Cáng Sán Viát Nam cáng tác vái chính phá Nhát thiát láp mát há tháng bài trá tham nhũng có hiáu quá.

Nói cách khác, Đái sá Mitsuo Sakaba tá cáo tháng trác mát hái nghá quác tá ráng nháng món vián trá cho nác Viát Nam chá nuôi mát bán tham nhũng. Dù tháng yêu muán giúp 84 triáu ngái dân Viát Nam đán máy, chính phá Nhát cũng không thá cháp nhán cánh tián bác do dân Nhát đóng thuá bán ăn cáp cáng sán Viát Nam láy bá túi nhá váy! Có thá coi đây là mát cái tát vào mát nhóm ngái cám quyán nác ta.

Nhát Bán là quác gia vián trá cho Viát Nam nhiáu nhát, sá tián Nhát cho báng mát phán ba táng sá các nác. Các nác khác sá láy đó làm gáng. Tát cá các nác cáp vián sá phái đát câu hái này: Tái sao chính phá Nhát Bán có can đám công khai buác tái đám ngái gian tham này, và Nhát Bán đã đáa ra bián pháp tráng phát, còn chính phá nác mình ván ngám miáng, lái còn bá tián ra nuôi tiáp cho chúng béo phì ra? Tái sao chính phá Nhát Bán có tinh thán trách nhiám đái vái dân chúng há, còn chính phá các nác khác lái không thán tráng hán trong viác đám tián nuôi bán ká cáp?

Náu chính phá các nác cáp vián không tá đát câu hái đó, thì chính ngái dân và báo chí các nác đó sá có lúc đát câu hái. Và kát quá sá không phái chá có sá tián vián trá cho 84 triáu ngái Viát Nam sá bá giám bát. Háu quá đán nhát là nái nhác nhá cá mát nác phái cháu, do mát bán cám quyán thái nát gáy ra!

Mát nác phái ngáa tay xin tián đã là nhác rái. Nháng trong thá giái bây giá có bao nhiêu nác nghèo ván đác các nác giáu vián trá, nác mình cũng ngang hàng vái nhiáu nác Á Châu, Phi Châu khác, cho nên nái nhác này còn nhán đác.

Nháng đã đi xin tián rái, đám tián bá thí vá nhà rái, trong nhà còn ăn cáp cáa nhau náa, nhác nhá làm sao đây! Ăn cáp trắng tráo nhá thá mà bán há cá tiáp tác bao che tái cho nhau máy chác năm nay, cá nác không ai dám nói gì, không dám làm gì cá, không tháy là nhác hay sao?

Ăn cắp nhúng sọt tiền là một cách vô liêm sọt đối với chính phủ nước ngoài họ phải ngừng cho tiền vì sợ dân của họ phản đối! Đối với Nhật Bản đã nói rằng dân chúng nước ông không cho phép chính phủ đem tiền cho nhúng nước nghèo đổ lót vào tay bọn cần cẩu. Nhưng Nhật đang tui hui nhau thì sao nước Việt Nam nhieu kẻ cướp thui! Niềm vui của nước đó cần phải chú ý đến cho đến bao giờ?

Sáu tháng nay dân Nhật Bản ai cũng biết sự tích ông Huân nh Ngoc Sĩ được lì xì hàng triệu đô la Mỹ bằng tiền mặt, còn báo chí Việt Nam thì không ai dám đi tìm hiu xem ông ta sống thế nào, nhà của, gia đình ra sao, con cái học hành ra đâu. Không phóng viên nào dám đi tìm phỏng vấn các người cộng sự hay cấp chủ huy của ông ta cả. Phải chăng rằng người miền ng, không dám hỏi, không dám nói nhai vu cho đến bao giờ?

Chúc các bạn may mắn, khi ra ngoài đường, đi du lịch, không gặp người Nhật Bản nào cả. Giọng nói ông bạn trẻ người Đai gặp tôi ở Cairo, tự nhiên tò mò hỏi thì sao thành phố Hà Nội bỏ lót khi mình lúng túng. Làm người Việt Nam lúc nào mình cũng muốn bỏ về quê đi tìm cho đất nước. Nhưng làm sao bỏ về được thì đi tìm của ông Huân nh Ngoc Sĩ và các đồng chí của ông ta bây giờ!